

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10. П. пош.
Конто почт. шл. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“, Львів.
Головний Редактор приймає віда 11—12 год. перед-полуднем.
Рукописи не звертаються.

ПЕРЕПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5-00 злот.
Чвертьрічно 15-00 „
Піврічно 30-00 „
Річно 60-00 „

ЗА ГРАНИЦЮ: В Америці і Англ.
Франції, Голландії, Бельгії 20 фр. фр.
Італії 7-50 злот., Німеччині 7-50 злот.,
Швейцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 злот., Бельгії 7-50 злот., Австрії 7-50 злот.,
З інших країн 1 злот.

Рік LII.

Телеф. Редакції: 29-41.
Друкарні: 29-26.

В СПРАВІ ОГолошень
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
25 сот.

Найкраща льоката ощадностей —
це премійна вкладка в
Кооперативному Банку „ДНІСТЕР“
у Львові, вул. Руска ч. 20,

де крім відсотків можете ще дістати премію від зол. 25—300, залежно від висоти щомісячних вкладок. Найнижча вкладка зол. 5—місячно.

Звичайні і також премійні вкладки ощадностей, складані місячно від 5 до 100 зол., на котрі ви-льосовуються щорічно премії по 25 до 300 зол.
приймає також поповудні
від год. 5. до год. 6½

Центральний Кооперативний Банк
у ЛЬВОВІ, РИНОК, ч. 10.
(власна камениця при вул. 3. Мая ч. 15)

Версайські „здобутки“ Палестини.

Арабсько-жидівські відносини в Палестині не заповідають у найближчій будучині ніякого поліпшення. Англійська влада, що знаходиться поміж двома ворогуючими таборами, стараючись утримати добрі відносини з кожним зокрема, чим далі тим більше наражується на нове незадоволення обох сторін, яке переходить і в недовіра та ненависть. Похалцем зорганізована справа утворення жидівської Палестини, яка була тільки військовим маневром англійської дипломатії останнього часу світової війни, при реалізації показувалася нереальною, а тому й тяжкою до здійснення.

Дійсно „землею нема жартів“, як каже sir Hope Simpson у своєму raporі, після обслідування палестинської справи. Тимчасом, не дивно, що „поважні англійці“ нехотючи і легкодушно заангажувалися в колонізації безземельної Палестини.

Десять при кінці війни, довідалося англійське міністерство закордонних справ, що німці, бажаючи придати симпатії впливового американського жидівства, вирішили оголосити Палестину — землею відродження жидівства. Утворено для того при німецькому міністерстві закордонних справ спеціальний відділ для дослідів питання та порозуміння з турецьким урядом, як також для виготовлення врочної декларації у цій справі.

Англії з поспіхом постаралися випередити німців. Їм вдалося на впливових фінансових жидівських колах Америки ще більше ніж німцям, бо приходила хвиля участі Америки в світовій війні.

Тоді, як німці підготовлялися до проголошення декларації в палестинській справі з арістотелією собі акуратністю й дрібничковістю, англійці похалцем випередили своїх противників, оголошуючи відому декларацію лорда Бальфура, в якій обіцяли жидам відродження їх біблійної батьківщини.

Так званий військово-політичний маневр, став підвалиною модерного сіонізму. Перемога Антанті дала жидам Палестину, а Велика Британія дістала від Ліги Націй мандат над цією країною.

Кольосальний ентузіазм запанував поміж жидівством цілого світу. Містична сугестія цієї ідеї була така велика, що не тільки тисячі людей покидали свої ремесла з метою праці над рідною рілею, але й дуже великий капітал був відданий в розпорядження сіоністичних чинників, з метою допомогти колоністам у придбанні землі.

Рух цей був настільки поважний, що дав можливість в короткий час придбати жидам в Палестині понад 225 тисяч акрів землі та оселити понад 100 тисяч осіб. У цьому русі взагалі, та в його діпазоні зокрема, треба шукати причини пізніших непорозумінь, які перетворилися в грізну арабо-жидівську ворожнечу. Отступаючи на шлях цього великого діла, слідом чи несвідомо, забуто про те, що Палестина не була безлюдною країною, що арабська людність хоч бідна, примітивна та аглобена буюною турецькою владою, всеж є туземною живою людністю, якою не можна розпоряджатися як рухомим майном.

Новоприбувкі жидівські колоністи обгородили в капітал та всі здобутки європейської культури й техніки, аналізуючи малоземельну Палестину занитую.

Почалася тяжка боротьба, яка загострювалася контрастами цивілізації та раси. Невви-

разна політика англійської влади, котра хотіла добрих відносин з впливовими сіоністами та згоди з арабами й магометанським світом, doprowadила теж до погіршення ситуації. Raport слідчої комісії після відомих палестинських подій аустрів бурю протестів ворогуючих сторін. Для нового дослідів тяжкої проблеми Лондон вислав sir John Hope Simpson'a, одного з тих відомих англійських адміністраторів старої гвардії, яка підчас довгих літ тримала Бритійську Імперію у вразковому порядку.

Цей талановитий політик-адміністратор відзначився теж як член міжнародної комісії, завданням якої було оселити в грецькій Македонії мільон греків утікачів з Малої Азії.

Отже його raporі є найкращим документом для вивчення палестинської ситуації.

Найважливішою точкою цього raporі є підкреслення факту, що англійська влада як також сіоністи цілком не перевели поважних дослідів і студій над країною. Тимчасом Палестина є дуже малою, а денна її частина є фактично пу-

стиною, яка без наводнення (як не існує наразі навіть у проекті) на ніщо не годна.

„З землею нема жартів“, каже Simpson, — теренів для негайної колонізації, на його думку, в Палестині немає, а якщо знайдуться ще відповідні терени, то належить їх поліпшити для арабської людності краю. Покищо нічого не лишається, як тільки зачинити Палестину для імміграції та чекати до часу, коли праці над плановим пристосуванням краю для імміграції будуть закінчені. План пристосування краю до можливостей великої колонізації мусить бути побудований на поважних студіях, чого, на жаль, не зроблено досі. Вільні компромісного подання палестинського питання не міг придумати навіть англійський політик, який всесторонньо простудіював справу.

Чи дозволить англійський громадянин, щоб фунти стерлінгів видавалися на іригацію Палестини, для створення нових теренів для жидівської колонізації? Араби є та біди, щоб дозволити собі на такі інвестиції, жиди сьогодні вже не спішаються лікувати нові мільони в свою ефемерну державу. Лондонський уряд далі провадить політику подвійної гри, не можуть вибрати одної першої лінії.

Оголошення „Білої Книги“ в палестинській справі, прихильно прийнятої в спокійніших колах арабського громадянства, викликала бурю протестів у сіоністичних колах. Інтерпретація „Білої Книги“ в листі Мек Дональда до голови жидівської агенції д-ра Вайцмана, викликала ще більше обурення серед всього загату арабів. Таким чином палестинське питання щораз більше ускладнюється. Новобілі трактати „ущасливили“ ще одну країну „македонськими відносинами“.

Л. Л.

„Рідна Школа“ в ювілейному році.

I. Завдання найближчої будучини.

Політичні умови, які позбавили український нарід можливості класти основи під рідну культуру природним способом, себто — шляхом власної національної школи, твореної з публичних фондів, викликали потребу творити своє рідне шкільництво окремими власними засобами. Вже в самій природі аської істоти є щось таке, що вона бажає задержати свій рід і питоми прикмети. Тому, коли виховання, яким пікується держава, у своїх остаточних цілях не бере під належну увагу спеціальних цілей окремих національностей, тоді дана національність не має іншого виходу, як тільки творити своє приватне шкільництво. Так зробив і український нарід Галицької Землі. Оснував на це окрему інституцію „Рідну Школу“ („Руске“ — згодом „Українське Педагогічне Товариство“), яке від 1898 р. займається не тільки обороною прав народу на свою питому школу, але засновує приватні школи й інші рідного роду виховні заведення.

Не будемо займатися подробицями „Рідної Школи“, її ідеологією та її ролю і значінням у нашому національному відродженні. Про це вже писалося доволі по часописах і в окремих публікаціях. Хочемо тільки списнитися на питання, як можна би з матеріального боку закріпити дотеперішні досягнення „Рідної Школи“ й дати їй дещо твердшу основу на будуче пістоліття.

Поважний вік трудячого існування „Рідної Школи“ зазначився в галицькому відродженні помітним слідом. Завдяки її діяльності впродовж повних 50 літ весь нарід у своїй масі зрозумів, яке значіння має для нього школа, а зокрема своя рідна школа. Завдяки цій діяльності чимало сьогоднішніх замітних громадян вийшло з люди, а нарід навчився дбати й постояти за справу не вузько матеріальну, але за справу української культури. Ніякий культурний нарід не обходиться без такого Товариства, яке в національній державі стає клітинкою державно-освітнього апарату, а в мішаній — доповнює її заповнення чи недогата в освітній роботі. Тим більшу вагу має таке товариство для народу в роді нашого, який, особливо на туземному терені, ще сто років тому був щонайбільше етнографічною масою.

Оглядаючись назад, на свою 50-літню діяльність, нарід „розсмаковує“ в ній, адумується в неї, а заставляючись над нею — винаходить нові потреби. Так і в році 50-ліття „Рідної Школи“, поруч з зовсім новими кланями, вгребано деякі давніші, здійснювані в часі дещо подібному до теперішнього. Поруч з домаганнями, яке видавигнула сама Головна Управа та яке треба обов'язково здійснити, а саме використати ювілейний рік для того, щоб створити основний фонд, якого відсотки йшли би на удержання приватного рідного шкільництва, та побудувати будинок у Львові для фахово-промислових шкіл, — підносяться голоси від громадянства: оснувати бурси для учнів середніх шкіл, а ми додамо — і для учнів ремесла. Кинула Го-

Wyciąg z protokołu wspólnego z dnia 25. kwietnia 1931 r. Sąd okręgowy Wydział VI karny we Lwowie w sprawie konfiskaty Nr. 80. czasopisma „Dilo“ z daty Lwów dnia 24. kwietnia 1931 r. do sygn. VI. 1. Pr. 189/31 na posiedzeniu niejawnym w dniu 25. kwietnia 1931 r. po wysłuchaniu zdania Prokuratora Sądu okręgowego we Lwowie postanowił: uznać za usprawiedliwioną dokonaną dnia 25 kwietnia 1931 r. przez Prokuratora Sądu okręgowego we Lwowie konfiskację czas. „Dilo“ Nr. 80. z daty Lwów dnia 24. kwietnia 1931 r. zawierającą: 1) w artykule pt. „Na marginesie procesu b. posła Liszczyńskiego“ w całości zamieszczoną występkę z § 309 uk. zarządzić zniszczenie całego nakładu i wydać w myśl § 493 pk. nakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowanego. Zarazem wydać się odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma nakaz, by orzeczenie niniejsze umieścić bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21. ust. druk. z 17/12 1862 Drpp. Nr. 6 ex 1863 tj. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 zł. Uszczególnienie: Ogłoszenie drukiem wymienionych wyżej ustępów artykułu ma na celu fałszywymi twierdzeniami ponizić w powadze zarządzenia władz w sprawie brzeskiej, co odpowiada znamionom występkę z § 309 uk. Według §§ 487, 489, 493 pk. oraz §§ 16 i 17 ust. pras. jest zatem obowiązkiem postanowienie uszczególnione.

Na orzeczenie właściwie podpisy:
Za zgodność: Lipanowicz
starszy sekretarz.

ловна Управа і загальний клич: кожна громада має користати з добродійства „Рідної Школи“, в кожній громаді треба створити якийсь виховне заведення „Рідної Школи“, наладити широку постійну масову мережу станиць рідного, національного виховання на наших землях, виповнити цю попоривану сітку, яка є сьогодні.

Не знати, чи існує у нас більше коштовне підприємство, як „Рідна Школа“. А вона має сьогодні 156 виховних одиниць (шкіл і заведень), не вчислюючи, очевидно, приватних, короткочасних курсів і літчих бібліотек. Якщо це підприємство міряти відношенням його грошових прибутків до видатків, то воно наскрізь дефіцитове. Про це згадуємо тільки для прикладу, бо, очевидно, до таких установ прикладається іншу міру. Ось кілька цифр. На 1930/31 рік обчислені видатки „Рідної Школи“

на 2.200.000 зол. На це дадуть певні приходи всього несповна 1.186.000 зол. Отже — не стане покриття у висоті 1.014.000 зол.

Всі кличі, видані цього року в „Рідній Школі“, мають у наших обставинах повне оправдання. Конечність вимагає, щоб ми йшли всіми засобами до здійснення цих вимог хвилі. Може лекше піднести клич навіть влучний та оправданий, як його здійснити. А вже неможливе здійснення без витичення засадничих напрямних, не вказуючи матеріалу й приладдя, якого потрібно на те, щоб слово стало ділом.

Тому вважаємо необхідним подати на підставі досвіду кілька загальних напрямних точок, на яких можна й треба спертися найближчі й невідхильні пляни „Рідної Школи“.

Лев Ясінчук.

В день Народження Риму.

(Від нашого кореспондента.)

Рим, 22. квітня 1931.

День Народження Риму — 21. квітня — досі минався звичайно урочистим відкриттям ріжних національних пам'яток та нових розкопів, що мали б'язати сучасне з давно минулим і прикладом давньої слави осяяти для молоді шляхи майбутнього...

Цього року день Народження Риму виявився скромніше, і навіть, можна би сказати, більш демократичніше, а саме, відкриття не славних славних пам'яток минулого, але ріжних будинків безпосередньої практичної необхідності: шкіл та шпиталів. Кажуть, що брак гроша не дозволяє більше урядові запускати в не звичайно цікаві для вселюдської культури, але непомірно коштовні — археологічні розкопки. Загальне гасло економіки, що його недавно кинув Муссоліні, відбилося помітно і на цій стороні фашистської діяльності. А проте і цього року потреби розвитку вищої національної культури не були занедбані і Королівська Італійська Академія, визначила поважну суму — до мільона лірів — на нагороди тим національним інституціям та окремим особам, що відзначилися в минулому році своєю працею для розвитку Італійської культури. Серед відзначених треба згадати передовсім поетку Аду Негрі, композитора Піццетті (за його нову оперу „Добору“), відомого дослідника Тибету академіка Гуччі та багато інших, що так чи інакше виказали себе гідними урядової підтримки на полі культурної діяльності.

Але саме тому, що день Народження Риму призначається на звеличання духу, він стає святом відпочинку для всіх, хто працює фізично. В протинагу до соціалістичного свята 1. травня фашисти з самого початку свого приходу до влади визначили день Народження Риму на свято спочинку, і тепер цей звичай вже так прийнявся, що 21. квітня стає в Італії єдиним днем, коли абсолютно всі крамниці та майстерні є зачиненими з самого ранку. Навіть на

Різдво, навіть на Великдень, — не кажучи вже про всі інші свята, — багато крамниць і майстерень відчинені до першої години полудня, — але на день 21. квітня кожний мусить замовляти собі хліб напередодні звечора, щоб не залишитися зовсім без нічого.

День Народження Риму став найбільшим італійським національним святом. Він є днем великої радості, днем народження великої слави, що осяяла цілий колишній світ, і тому на цей же день визначається так званий „фашистський набір“: народження цілої лави нових фашистів з усе підростаючої молоді. Перший такий набір дав фашистам 52.000 молодиків; другий — 1928 р. дав 75.000, третій — 89.000, і четвертий та пятий — цього річчя — по 90.000. 82 проц. з цих молодиків походить з селянської та робітничої класи, — і цей факт є досить поважним доказом, що фашизм починає находити симпатії в нижчих верствах населення, навіть не вважаючи на велику нинішню економічну кризу.

І справді — як це не дивно, важка економічна криза бе особливо не так по нижчих, як по вищих класах, — бо і фашистський уряд

більше до них апелює і більше рахує на їх саможертвенність, як більш освічених клас і — головню — заможніших. Звідти напр. примусове зниження мешкальних цін на 10 відсотків, так само примусова знижка всяких арендних виплат за землю і т. д. Тому, щоб зміряти всю глибину економічної світової кризи — досить відвідати всі ті великі готелі, що пишню розмістилися по обох боках Віа Венето — тиша і смуток пустелі панують там в мармурових мурах. Саме під 21. квітня голова пресового бюро італійського прем'єра, п. Ляндо Феретті, депутат до парламенту, вирішив вгостити всіх кореспондентів закордонних часописів та представників преси по чужинних посольствах урочистим обідом, (а радше вечерею) в римському Грандотелю. Я мав вражіння, що окрім нас — якої сотки запрошених, що товклися по величезних сальонах, — в цілому готелі не було більш ані душі. Для нас одних була розкішна їдальня з розмальованою стелею і — довгим та широким столом-підковою, вкритим зеленим галуззям і квітами. Для нас одних були всі ті „камеріори“ (льокаї) у фраках і весь комфорт світил і одягів... Голова нашого товариства, швайцарець Годель, підніс тост за короля і за дуче. Ляндо Феретті відповів: „За всі уряди тих держав, до яких належать присутні тут журналісти...“ Чи можна було в тому урочистому моменті бентежити господаря пригладкою, що серед присутніх є дехто, хто не має свого національного уряду ні держави?!... У другій своїй промові Ляндо Феретті нагадував всім журналістам, що вони — є „посли-амбасадори, далеко більше важливі й відповідальні від тих послів, що носять офіційний дипломатичний титул, — бо журналісти репрезентують не той чи інший уряд перед чужим урядом, але свою громадську думку перед громадською думкою іншого народу, — і на цій репрезентаційній дорозі на долю журналіста спадають великі й відповідальні обов'язки — працювати над зближенням народів — над тим справжнім порозумінням народів, при якому не може бути ні переможців, ні переможених...“

І ми всі радісно пили за те, щоб не було ні переможців, ні переможених, і щоб ми були дійсно добрими послами власної національної громадської думки...

Евг. Онацький.

Посол С. Р. С. Р. Овсеєнко у Львові.

Офіційний ПАТ оголосив слідуєчий комунікат, зазначуючи, що він походить з консуляту СРСР у Львові:

„Дня 23. квітня ц. р. прибув до Львова радянський консул у Варшаві п. Антонов Овсеєнко в товаристві кількох членів посольства для переведення люстрації консуляту. В часі свого побуту пос. Овсеєнко склав візиту п. воеводі Наконечнікові-Клюковському, ректорові університету проф. Вітковському, оглянув Промисловий Музей та відвідав дирекцію цього музею. З огляду на несприятелі президента міста й куратора заведення ім. Осолінських, пос.

Овсеєнко зложив свої візитові білети, крім того склав візити деяким польським громадським діячам. Посол Овсеєнко відвідав також Наукове Т-во ім. Шевченка, „Рідну Школу“ і Центробанк. Для членів Української Академії Наук і інших учених улажено прийняття у консуляті. В дні 25. ц. м. пос. Овсеєнко видав бенкет для запрошених представників польського громадянства з наукового, культурного і суспільного життя, який відбувся в готелі Жоржа. В дні 26. ц. м. рано пос. Овсеєнко виїхав з поворотом до Варшави.“

Стільки офіційний комунікат. Зате „Га-

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 1. ТРАВНЯ 1931.

Д-Р АНДРІЙ ГОЛОВКА

3)

Українська фільма в Празі.

Вражіння в Брюсселі. — Тенденція Айзенштайна і Довженка. — Роля машини.

Пише далі Коцоврев: „Земля“ це одна з тих фільмів, що є історичними подіями. Годі на них забути, не можете їх заступити чим іншим. „Земля“ я бачив у Брюсселі в грудні 1930 р., на виставі влаштованій для учасників Міжнародного конгресу незалежних фільмів. В довгий низці цілому нових і старших фільмів французької, англійської та німецької авангарди, що їх бачили учасники конгресу, „Земля“ зробила на нас величезне вражіння. Як твір поруч починів, як сильне слово поруч неперених обіцянок, поруч закладаних настрів. В салі брюссельської студії сиділи фільмові режисери, сценаристи, оператори, критики і підпримки. Настала тиша несподіванки й подиву за цілий час фільму Довженка, тиша тим очевидніша, що фахова критика янтала кілька попередніх фільмів сміхом, свистом та іншими голосними проявами. Школа, що побачила „Землю“ не виставлено для порівняння „Генеральної лінії“ Айзенштайна, яка впадала фільмі Довженка першестепоу слави — передовсім також політичне першестепоу, але яка, на мою думку, від мистецьким оглядом „Землі“ не дорівнює.

Генеральна лінія Айзенштайна, що про неї писав нещодавно В. Коліч, більш політична, тенденційна, пропагандистська, ніж видно у ній з кожною об'єктом. „Земля“ Довженка також тен-

денційна, має навіть однакову спільну тенденцію з „Генеральною лінією“, пропагує ідею для совітів найважливішу — колективізацію та раціоналізацію господарства на селі. І в цій українській фільмі героєм є трактор. Одна ціль, одна тенденція, одна місія, подібний сюжет, але інша концепція й обробітка.

„Хоч тенденція „Землі“ є відчута, внутрішня, все таки ділає сильно. На мене — і на публіку, про яку я згадав на початку — поділила фільма Довженка не тільки під мистецьким оглядом, але також тенденційно сильніше як „Генеральна лінія“. Тенденцію „Землі“ мусите прийняти, як тільки приймете три перші образи фільму. Вона є складовою частиною образової та рухової краси, вона творить слідні та горішні тони всіх епен. Не накладається, опановує нас просто, самозрозуміло, не підчеркує аргументів, а прещінь перекоує. Коли мова про тенденцію фільму, мусимо собі уявити завжди якусь публіку. Те, що я написав про тенденційність „Землі“, торкається глядачів подібних до мене і ледви чи не більшості європейської міської публіки. Дуже можливо, що на московських мужиків та індиферентних кулаків ділає сильніше тенденція „Генеральної лінії“, подана ляпідарніше, різкіше.“

Коли мова про тенденційність „Землі“, слід звернути увагу також на примітивність технічних засобів, які автор наводить. Айзенштайн пролялає далеко більш ріжноманітність інвенції як Довженко. Вистарчить тільки порівняти декорацію „Останнього царського підданого“ в „Землю“. У фільмі Айзенштайна знайдете незвичайно гарні сцени з поля бою, відчуваєте всю величність і жахливність, що віє від броневиків, кулеметів, машинних асівів, прещадні картини з

фабричних середовищ, образи машин у повному розгоні, — в „Землі“ трактор — одна одинока машина на сірому полі. І в Айзенштайна і в Довженка якась частина дієвих осіб захоплена працею машини, доброго приятеля людини. Серед таких обставин не слід дивуватися, що скорше повіримо такому захопленню у фільмі московського режисера, як у „Землі“.

Трактор, одинока машина, яку виводить Довженко надто примітивний технічний прилад, щоб міг захопити глядача. Коли автор „Землі“ хотів доказати, що українське село роззявлює у своїй консервативності цікаво рот при новій невиданого трактору, то це йому пощастилося. Більшого вражіння примітивний трактор викликає не може, дарма, що у фільмі бачимо, як цей трактор виконує свою працю, оре поле далеко скорше, як круторогі воли та бистрі коні. Сильна, внутрішня природна тенденція землі може проявитися назовні в складніших, в більшій скількості і в ліпшій якості представлених машинах, в засобах таких технічних розмірів, які бачимо щонайменше у фільмі Айзенштайна.

Пише далі пражський критик: „Також якторські типи, якими Довженко виповнив свою „Землю“ свідчать про продуманість цілої концепції фільму. В порівнянні з особами „Генеральної лінії“, які на мою думку, не можуть звільнитися з неволі надто підчеркненої та односторонньої формації людей, без звичайного гарного вигляду, обсадив Довженко „Землю“ також людьми невибраними, простими, але гарними. Найліпшим прикладом в тому напрямі є Солов'єва. Правдива донька землі у своїй ріжноманітності, здоровлю, привабливості та красі. Вона відзеркалює природу, що її окружає...“

(Докінчення буде)

вста Поранна" з 26. п. м. звернула увагу, що радянський посол виявляє "живе заінтересування" питанням польсько-українських переговорів (?), про які випитувався у всіх своїх розмовках. Ще більше недискретно відсунув куліси побуту п. Овсенка "Век Нови", який писав у статтейці з 26. п. м. таке:

"Згідно з нашими відомостями, побут радянського посла В. Овсенка є в альянсу з інкритом недавню в Київі протибільшовицьким заговором українських емігрантів. Побойються, що польсько-українське порозуміння здержить буйний (? — Ред.) в теперішній хвилі арист комуністичних настроїв серед українців Сх. Галичини, а з другої сторони, що перешкодить застрашуванню київських українців відносинами в Польщі як це було досі".

Потім "Век Нови" інформує далі, що радянські чинники бажали порозумітися з провідниками місцевої (львівської) влади і польського громадянства, вказати їм на українську небезпечку та захопити їх до утворення "спільного польсько-радянського фронту проти українського націоналізму".

"Подобний" — пише далі "Век Нови" цієї акції, не є знані. Зване є однак, що коли представники радянського посольства звернулися між іншим до Олександра Бохенського, молодого політика, відомого з відважних політичних виступів на терені Львова, одержали відповідь, що Бохенський не бажає собі ніяких розмов з представниками більшовиків".

Реферуючи цей голос, "Рада" з 31. п. м. називає його "провокацією", при чому пояснює, що для радянсько-польського порозуміння з протиукраїнським пістрям — кращим тереном є Варшава, ніж Львів.

III. З'їзд

українських природників, лікарів та інженерів.

Дня 24. і 25. травня ц. р. відбувається у Львові III. З'їзд українських природників, лікарів та інженерів. У неділю 24. травня ц. р. в год. 9.30 рано відбувається відкриття З'їзду в залі "Української Бесіди" і перше спільне засідання всіх секцій. В неділю пополуноді і в понеділок передпол. відбуватимуться наради поодиноких секцій, природничої, лікарської та інженерської. В понеділок після полудня друге спільне засідання всіх секцій, де будуть зроблені підсумки праць поодиноких секцій та обговорені науково-організаційні справи.

Організаційний Комітет З'їзду вислав уже запрошення з подібною програмою на всі знані йому адреси заінтересованих в цьому З'їзді установ і поодиноких осіб. Якщо хто із заінтересованих запрошення не одержав, чи то задля неточної або хибної адреси, чи з якої іншої причини, прохаємо звернутися на адресу: "Д-р Юліан Кордус, Львів, вул. Чарнецького 24, I. пов. (Lwów, Czarnieckiego 24, I. p.)

КАВА Майнля

Академічна 2 а.

1756 6—6

Ринок 18.

Пригальнимося тепер ближче лавединам мізкупанням новозорянського опанциреного я ошломленого "хрестоносця". Перш за все слід з усею рішучістю ствердити, що те, що було написане в "Ділі", відповідає в цілості правді. А "Діло" писало: "Автор листа боронить завзято латинізацію греко-кат. церкви та всю силу питомих собі засобів поборова византиззму". — "Нова Зоря" в цитаті другу частину речення пропустила, очевидно тому, що не могла її не заперечити ні підтягнути її змісту під ярлик т. зв. демагогії. Для підтвердження правдивості слів "Діла" дозволимо собі зачитувати дощ з пастирського листа стависа. владика. Читаємо там між іншим таке:

"Не хотів ми оставати в унії чотириста літ, однак у нас тут в Галичині католицька ідея не вкорінилася була як слід в душу нашого народу. Ми замість уживати назви "католицька" Церква, радше говорили "християнська" Церква. Назва "католик" була пера уживана як шутка. Зате однак ми чинилися обрядом, привязували до него велику вагу, а то з остраху перед латинцями і польцями. Католицькі практики, які причиняються до обудження і розросту релігійного і внутрішнього життя, були уважані як латинські і як польські. Донева коли за бл. п. Папи Льва XIII став у нас зреформований Василіанський Чин, тоді пробудилося у нас релігійне і духовне життя. Отці Василіяни своїми місіями для народу, реколекціями для священників, своєю душпастирською діяльністю, які своїми релігійними видавництвами проломали леді нашої холодної обрядовщини і промостили дорогу до розвитку внутрішнього життя в надприродної благодати. Перевосім розвивувся у нас Евхаристійний культ зі всіма практиками, як: алтарія, часті святи Причастія, прилюдне обходження торжества Божого Тіла. Рівнож існує у нас Товариство Священниче Адорації Найсв. Евхаристії". Відтак практики культу Пресв. Серця Ісуса Христа, Свято Серця Христового, Апостольство молитви в злузі з Серцем Христовим, а перша патандія і перша неділя в місяці притягають много наших вірних на Богослуження і до приймаання св. Таїн. А щодо почитання Пр. Діви Марії, то не потребує много розводитися. В наших народі

Новозорянські крутійства.

Новий напад "Нової Зорі" на "Діло".

У 91. числі нашого щоденника (гл. "Діло" з дати 28. квітня ц. р.) опублікували ми замітку про новий пастирський лист станіславського владика, тим разом проти византиззму. Цєю нашою заміткою дуже обурилася "Нова Зоря", що принесла з тієї нагоди у 30. числі статейку п. в. "Демагогія". На початку статейки читаємо: "З приводу появи Пастирського Листа Пресв. Григорія Хоминича пишуть нам: "З цих слів виходило, що новозорянський Пилат нібито вмиває руки, тобто дає до пізнання, що він, мовляв, невинний у тій статейці. Однак з дальшого заглядю виходить, що писав її славетний новозорянський полеміст.

Отже читаємо там таке:

"Націоналістичне "Діло" знов починає ширити демагогію, яка може скінчитися руйною нашої Церкви і нації. "Діло" в ч. 91. з 28. квітня пише: "Автор листа (себо Пресв. Гри-

горій Хоминич) боронить завзято латинізацію гр.-кат. Церкви". А далі пише, що "в листі м. ін. вичислені ті латинські інновації в греко-катол. обряді, які ввели до нього вводити латинізатори — від Евхаристійного культу аж до коронки і шкандира"... Отже демагогія "Діла" полягає на жонглюванні поняттями "латинізація", "латинізатори", "коронка", "шкандир", хоч у Пастирським Листі Пресв. Григорія не розходиться о ніщо інше, як о те, щобі наші люди не переходили масово на латинство, до чого власне вже тепер доводить і що далі то більше буде доводити заломлювання того, що органічно виросло в нашій Церкві. Уже в справі стояння і калкання при св. Причастію починаються бійки (!) по церквах, яких у нас від століть не було. А до якого розваду може дійти далі, не дай Боже побачити". (Підкреслення наші — Ред.).

ФЕЙДЕТОН "ДІЛО" З ДНЯ 1. ТРАВНЯ 1931.

МИХ. РУДНИЦЬКИЙ.

2)

ТРОХИ ЕКЗОТИКИ.

Нагорода Академії Гонкурів:
Henri Fausconnier "Malaisie".

2. У світі 1001-ої ночі.

Чим є книжка Фоконіе? Повістю, поемою в прозі, звичайним денником несвідомого філософа?

Усім цим потрохи. Даремне пробувати, щобі переказати її зміст, сюжет, провідну думку. Європеець приїзжає на малайські острови до свого друга, що вже живився з тамошнім життям. Цей друг починає йому відкривати очі на новий, таємний світ: пояснює свою поведінку та поведінку тубильців. Двох-трох паянтарів, двох-трох прислужників — ось і все товариство. Люди не грають тут ролі. Головною дієюю особою є природа.

Чи можна звязитися на переклад фрагментів із описів Фоконіе?

"Ах! Ніч занадто густа. Нема місця між молекулами. Все в крутіж. Важкий і легкий шум, як шестест горячки, яку можна почути тільки власною кровю.

"Ніч — жива стихія, в якій купаюся, розпанаваюся. Чи це протягнене тіло це я? Той двооглядно твердий предмет, що одночасно видається мені випорожненням, як якийсь панцир із давнього віку? Я задналений у нього і сам блукаю доколя. А те, що блукає — пилінка, яка думає, немов рій біжить у тремтіні. Воно відкривається від мене одним порухом і зринає міліонами крил. Яка слабка ця одноцілість — суперечні пориви, притямлені бажання, невідомі інстинкти. Цей рій — то я сам і я сам себе лякаюся.

"Повторяю, Я". "Я" так довго, аж це слово тратить увесь свій зміст і тоді видається, немов би воно змагло до свого справжнього змісту, поза всякою дійсністю.

"Індивідум..."

"А що таке рій? Чи той рисунок, який творимо з неї і бачимо його, вчорашній, на мапі —

чи гола збережена в ній? Рисунок — умовний, а протікає і невпинно наливає нова, з ммар і з джерел, відзеркалюючи ті самі предмети, то знов інші, непорочна, а завтра може вже затроєна холерою. Нема нічого більше неподібного до себе, як водні краплини. А ріка вічно зветься Санг-гор.

"Чи я є тисячами краплин різних душ, зібраних в однім зміннім тілі, так само мінливим як краєвид?"

Неодному може це видатися поетичним переказом філософії Геракліта або Бергсона; всякі порівняння тут не тільки фальшиві, але недоцільні. Фоконіе відтворює настрої посеред світа, який не хоче зводити до ніяких ідей, а попросту пережити, розлитися в ньому.

"Скажи мені, що лежить тобі на душі? Коли хочеш, скажи: що я найшов у своїх глибинах тисячі сліпих і покручених потвор. Непрочувані нахили... І це знеохотило мене до роздумувань.

І далі:

"Життя є гарне, тому, що не має ні голови ні хвоста. Не знаємо, чи ми колинебудь почали існувати і чи колись скінчимо існувати; це побуджує нас до погідної смерті."

"Твої великі нинішні бажання це тільки діточе шукання наомацьки. Зрікшись себе це не здушити свої бажання та пристрасти, а примиритися з тим, що розсіваємо себе, використувуючи свою попередню одноцілість: іти за інстинктом, з почуванням безінтересної прихильності, дати волю всім своїм душам, щобі їхня зустріч могла стати плідною. Аскет це той, що вправляв себе, а не той, що себе пригнітає."

Жаль переказати ту поему в прозі, де пропадають серед поетичних образів думки інтелегентної людини, добути дорогим досвідом, та не перекасти їх — жаль ще більше. Коли зачинаємо книжку бачимо перед очима низку колоріа — незмішаних, ясних, чистих, як на картинах того геніального мрійника, закоханого довіку в тих самих соняшних країнах — Гогеа. Колоріи незмішані, але постаті мальовані ними такі двоогляди для нашого ока, що питаємо себе, чи такі зіпсовані культурою, що не бачимо їхньої простоти чи такі дикі, що

не розуміємо складних переживань великого артиста.

Найбільше подиву гідне в книжці Фоконіе це те, що після літ життя між малайцями він не затратив погляду для його незвичайності; не дригав його як щось просте, самозрозуміле, так само як приймає кожний чужинець життя найбільше екзотичних країн, коли воно стає його буденщиною. Кожний крок у цьому новому середовищі для нього таємно-привабливий і ворухить запити, які, здавалося, давно заспокоїла школа, освіта, європейська культура.

"Чи ти запримітиш — каже герой "Малайщини" до свого друга-новика — що люди мають вироблені погляди тільки про ті справи, над якими ніколи не думали. Думка, що раз пішла в рух, уже не зупиняється..."

Описати якусь країну? засувати її психологію?

"Я мріяв про життя повне пригоди. Коли ти вперше згадав мені про малайські острови..."

"Ти зазнав повної пригоди — і розчарувався. Нині тобі здається, що ти згубив Малайщину! Який ідіотизм! Ніяка країна, коли згубимо її, не може розчаровувати. Пересит — недуга туриста. Але треба вміти обернути сторілку. Бо світ — чи знаєш це? — найменша закутка світа це книжка Тисячі і Одної Ночі, а "тисяч і одна" значить, що не можна зупинятися ні на тисячній ні на стотисячній... Після безколичного числа можна завжди ще додати одну..."

Цією однією є сам автор. Він приймає кожну із тисячеч ночей в їхній найбійшій непорочності, дякуючися скаламутити її чар, а коли згодом мріє про неї і мимохіть скоплює мрії словами, за кожним разом поправляє їх немов би хотів сказати: ні, це не те... не так... думати про життя це вже втратити його безпосередню свіжість."

На Малайських островах навіть думають інакше.

(Докінчення буде)

У вчорашнім фейлетоні треба в 11-й опазиті 20-й рядок поправити друк, помилку: замість "жити" має бути "гужити".

ЛЕВ

Величезним коштом набутий найбільший звуковий шлягер виробництва Парамант продукції 1931/32, режисері Йосифа фон Штернберга п. з.

Триумф НАРЛЕНН ДІТРИХ
КОПЕРНИК

МАРОКО
Більше не будуть висвітлювати
Початок в год. 1:10. — Вілети віального вступу неважні.

КОПЕРНИК
Фон Штернберга п. з.
ЛЕВ

НОВИНКИ

— Французький публіцист про Україну. Французький публіцист Павло Луї, бувши, кому-ніс, а тепер поміркований демократ видав книжку, яка зветься „Політичне обличчя світа“. В цьому творі автор каже про небезпеку нової війни і між іншим згадує про українську справу. Він пише: „Чи це не парадокс, що та сама Польща, яка паціфікує українців у себе, укладає рівночасно якісь плани визволення України на Сході?“

— Перша виставка „Основи“. Мистецький гурток товариства українських студентів львівської політехніки „Основа“ улаштує виставку шкільних і приватних праць своїх членів. Виставка триватиме від 3. до 10. травня 1931 р. в Академічній Домі, Львів, вул. Сувійського ч. 21, щодня від год. 10. рано до 7. вечором.

— Крадуть в церквах. В вірменській церкві в Станіславові невідомі злодії вкрали скарбонку, в якій було 30 зол. Скарбонку найшан другого дня робітники на вулиці, а гроші пропали.

— Трагедія жиди. В Станіславівщині коло Майлану жид Р. Сендер має молоденьку дочку Рахелю, яка полюбила християнина тамошнього коваля. Батько завваживши це, видав насильно дочку заміж за жиди, але Рахеля покинула чоловіка і втікла до коваля. Покинний чоловік жид вніхав зі села. Згодом старий Р. Сендер довідався, що його дочка Рахеля охрестилася і живе з ковалем. Старий батько з сорому і жалю закінчив своє життя самогубством.

— Втопились два воєнки. Через Вислу під Торунем переїжджало двоє воєнків телеграфічного відділу Рибіцький і Шафнер. Через необережність воєнків човен перевернувся і обидва воєнки втопились.

— Реалізна боротьба в Індії. В гіндуській місті Кашмір була велика бійка між гіндусами буддистами і магометанами. Буддисти напали на дома магометан, убили їх і палили дома. Згинуло майже 300 осіб, а багато було ранених.

— Зміна попу при помочі промінів „Х“. Віденські часописи повідомляють, що Штайнахові вдалося при помочі промінів „Х“ без хірургічних заходів довести до зміни попу.

— Материнське серце. У віденській лічниці помер дволітній синок Венцеля Смерта. Мати дитини попала в таку розпуку, що отруїлась і нещасний Венцель Смерт мусів похоронити не лиш сина, але і свою дружину.

— Злодійства в румунській армії. В Букарешті арештували на днях поручника Думітреска за крадіж 100 кг. алюмінія та мосжі зі складу військової авіації. Проти нього веде слідство окремий королівський комісар воєнного суду.

— Мав 30 наречених. В дорозі до південної Америки арештовано в кораблі віденського кавалера Осипа Фірмлера, який обдурив у Відні 30 дівчат, обіцявав їм оженившись, заручувався і на рахунок майбутнього приданого вимагував у „наречених“ гроші. В одній дівчині він виманив 13.000 шілінгів, у другій 3.000 і т. д.

— Подяка. Управа Українського Т-ва Допомоги Емігрантам з Веа, України у Львові складає найсердечнішу подяку за ласкаву участь і допомогу в улаштуванні 20. квітня 1931 р. концерту, а саме: Виш. пп. професорові Тарасові Шухевичеві за безкорисну участь, артистів опери М. Маслюкові (Мартині), професорові Борисові Кудричові, Українському Муз. Інституту ім. М. Лисенка у Львові, а зокрема голові Інституту рад. Дрималичові, редакціям часописів „Діла“ і „Новий Час“, Книгарні Наук. Т-ва ім. Шевченка у Львові і Виш. громадянству, яке ласкаво вішанувало наш концерт своєю присутністю. — За Управу Т-ва: Юрко Магдалевський, Анатолій Петренко і Федір Дудко.

— Загальні Збори Т-ва Опіки над Українськими Емігрантами. Звертаємо увагу на оповістку про Загальні Збори Т-ва Опіки над Українськими Емігрантами, які відбудуться дня 19. травня ц. р., а не як було помилково оголошено дня 14. травня ц. р.

— „В Мамин Дені“ — сценічна картина в 3-х діях, пера Івани Блаженіч, призначена до вистави до прилюдних вистав рескриптом Герцогського Староства у Львові: а дня 29. квітня 1931. до ч. 317/31. ог. прас. Подається це до відомої Інтересованій, що приготували вистави цієї картини.

— Концерт з музичних творів К. Стеценка, який закладами Т-ва Львівський Боян“ відбудеться в понеділок, дня 4. травня ц. р. у Львові у великій залі ім. Лисенка, викликав вже нині помітне заінтересування. К. Стеценка, автор загально відомого й усього співаного Шевченківського „Заповіту“, належить до найбільш талановитих композиторів. — Цей концерт з добірних і найбільш характеристичних творів великого композитора у виконанні „Львівського Бояна“ при співучасті мужеського хору „Сурми“, співачки М. Кравцевої і декламаторки М. Юрчинської дасть яскравий погляд на його музичну творчість, яка дуже багата й різноманітна. Тому сподіємося, що з концерту скористають любителі української музики не тільки зі Львова, але й з провінції.

— Акційна Спілка для будівельного промислу давн. Іван Левинський виплачує з дня 1. травня ц. р. дивіденду за рік 1931 у висоті 2.50 зол. від акції через Кооп. Банк „Дністер“, Львів, вул. Руська ч. 20. 1930 2-3

Сумнівне відтяження мимих винуватків.

(Лист до Редакції.)

У 54. ч. „Діла“ з середи, 11. березня 1931 в статті, підписаній Ви. Омеляном Терлецьким, п. н. з. „В обіборі Безборонного. Ше раз в справі долі одної фондації для „Рідної Школи“ — паходиться м. ін. такий уступ:

„А коли вийдеться до трансакції з іменем пок. голови Товариства, то чомуж комісія у своєму „останньому провіренні“, коли говорить, що „ані сума марок польських з продажі згаданих преціозів ані закуплені російські (царські) рублі не були контовані в касових книжках Товариства ані не переходили через каси Товариства“, не звязала цього з іменем тодішнього скарбника Головної Управи п. Ласовського? Бо з цього вийшло таке, що ніби й цей факт вийнявся з іменем пок. голови“.

Чи й оскільки вийнявся цей факт з іменем пок. голови „Рідної Школи“, то шановний автор статті зволить пригадати собі, що тодішньому скарбникові Головної Управи не лише не передано до зложення в касі дотичних преціозів, але він навіть їх не бачив, а до комісії, котра з пок. головою мала продати преціози, не був делегований, отже при їх продажі не був і тому не знав, за яку квоту преціози продано. Так само не був скарбник при купні за уиснаку з продажі готівку царських рублів. Тому ясно, що скарбник не міг закінжувати квоту, якої він не заікасував, аглядно, яка не перейшла через його руки, а то тим менше, що навіть не подано до його відомости дотичних квот продажі-купні з порученням закінжувати їх.

За яку квоту продано преціози і за яку куплено царські рублі, це найдемо аж по смерті бл. п. голови по розпечатанні і провірці дотичного рублевого депозиту, в яким знаходиться власноручна записка пок. голови, як також потвердження відбору готівки продаючим рублі.

Абстрагуючи обставину, чи було взагалі вказання і доцільним ще раз виділяти що жалюгідну справу по безконечних на цю тему полеміках у пресі, мається врахування, немов би шан. автори залежало на тім, щоб і тодішнього скарбника оскільки причислити до мимих винуватків. Бо чи дотичний прихід-розхід закінжовано в своїй часі чи ні (не з вини скарбника), це справи по суті не змінює та мимих винуватків не відтяже.

Щоби не прибілювати зробленої шан. автором статті прислуги „Рідній Школі“ саме перед II Загальним Зіллям і перед II великодню писанкою та есентуально не викликати в цьому часі дальшої безцільної полеміки — отже пояснення справи появляється щонай тепер.

О. Ласовський.

3 судової салі.

ДРУГИЙ ДЕНЬ РОЗПРАВИ ПАВЛА ГНІДЕЦЯ.

Акт обвинувачення, виготовлений проти обидвох братів Гнідець, але, як виявляється, Михайло Гнідець помер у в'язниці на запалення легень, тому розправа йде тільки проти Павла Гнідеця.

Дня 29. ц. м. айнавали свідки: Дмитро Пестун, Гриць Корницький, Отелан Гнідець (брат підсудного) та Іван Задорожний. Іван Задорожний признався, що це він укрив епід церкван кріс, якого вживала церковна варт, і дав його Павлові Гнідецеві. Але цей свідок під присягою твердить, що Павло Гнідець по смерті Задорожного вивинив його, що не не він стріляв Павло

Гнідець бився тільки, щоб поліція не довідалася, що він має кріс, і казав, що мусів би повіситися, якщо це стало відоме поліції.

Знавання інших свідків нічим не обтяжують підсудного. Свід. Гриць Корницький твердить, що Задорожного не міг убити Гнідець через ненависть „молодих“ до „старих“, бо цієї ненависті не було в селі в такій формі, як це говорить акт обвинувачення. Було суперництво, але не боротьба. Часті жінка належала до партії „молодих“, чоловік до „старих“, та всеж вони жили разом у згоді.

Михайло Гнідець навіть не мішався до справи виборів до громадської ради, бо був їще аз молодий, не мав права голосувати, тому не міг а ненависти до „старих“ убити Задорожного.

Інші свідки не вносять в розправу нічого нового.

Завтра вранці до Сеньковець виїжджає окрема судова комісія оглянути місце, де згинув Юрко Задорожний від кулі.

На салі розправ дуже мало публіки, хоч вступ на цей процес, як і на попередній, дозволений без окремих білетів.

СКРІПИТИ ФРЕКВЕНЦІЮ нашої молоді в середніх школах є нашим обов'язком. Тому влаштуємо негайно безплатні підготовні курси до гімназій, виділових шкіл та учительських семінарій! Засновуймо скрізь дешеві бурси — для бідних селянських дітей!

Дописи.

ТУРКА. (Учительська хруніада.) В дні 15. квітня 1931 відбулися в тутешній салі польського „Сокола“ річні збори турчанського відділу польсько-української „Згоди“, на які явилася декілька віттів і громадських лисарів, як також кандидатів на інвалідські пенсії, а крім того аз шістьох учителів української народности, а саме ославлений Ю. Мартинев з Ісаів, М. Лисина з Ясінки, М. Коронія з Гвіадця, В. Жук з Яворів, М. Соболь з Висоцька і І. Кузьницький з Гусого. Що більше, деякі з них виголосили навіть реферати і забирали голос в дискусії! Як уважимо до передісним організації вибрано Владислава Пульнаревича, директора Каси Хорих і сенатора з ББ, то варто на вічну пам'ять подати до публічного відомо назвища пропагаторів польсько-української угоди епід знаку „Згоди“, отже в найгіршому розумінні хруніади.

ЯВОРІВ. (Концерт у честь Шевченка.) Хоча в Яворів виходить повитий двотижневий часопис „Українське Слово“ (виже третій рік) і, розуміється, в ньому появляється оцінка концерту в честь Шевченка, що відбувся 26. квітня ц. р. в салі Народного Дому в Яворіві заходом усіх українських товариств м. Яворова, то не зашкодить справі, ні „Українському Слову“ (яког, до речі назва крава публіка не підтримує, не передідає та не читає), коли кілька салів про згаданий концерт подамо і в нашому щоденнику, в „Ділі“. Оце вже другий концерт у честь Шевченка в Яворіві, що виконаний вповні як салід (перший — тому рік). Найкраще зарепрезентувалися мішаний і мужеський хори під диригентуров д-ра Вол. Неділки, який в Яворіві отворив недавно адвокатську канцелярію і ду має тут осісти на постійне. У виконанні цими хорами „Заповіту“ Шевченка-Степенка (міш. хор), „Ой три шляхи“ Шевченка-Топольницького муж. хор з тенор. сольом), „Сонце заходить“ Шевченка-Родольського, „Ой віпшла зоря“ Кошиця (міш. хор), „Думи мої“ Шевченка-Воробевича, „Засало сонце“ Пилипенка-Недільського, „Дніпро реве“ Чайченка-Сітинського (міш. хор) саліда була всюдї невсипуча робота диригента: і в наскрізь мистецькому виведенні точок і в самому адисциплінованому та зорганізованому виступі хорів. Яворів має справді щастя, що мец. д-р Вол. Неділка вибрав собі його на осідок. Чималою атракцією концерту було сопраново сольо дружини д-ра Неділки, п. Дарії Неділкової. Прегарно відіпвала вона своїм металічним, звучним голосом Шевченка-Лисенка: „Якоб мєлі, мамо, намисто“, Сітинського: „Дума про гетьмана Ничая“ і Шевченка-Мусоргського „Гопіака“. Добре виіпав і дуєт о. Дм. Барилія (тенор) та проф. Ом. Вачинського (барітон) Франца-Лисенка: „Не забудь злих днів“. Орхестра української гімназії „Рідної Школи“ ім. О. М. Лисенка в Яворіві відіграла милозвучно Монпарта „Реалізаційні марші“ і Гвіадця „Хор з опери „Іде-

„Генія“: Фортепианове солю відіграла п. Евг. Утриско. „Лічу в неволі дні і ночі“ віддеклямувала п. А. Ширба. Вступне слово виголосив д-р Осип Галушак. Публіки цим разом було доволі. На закінчення відспівано нац. гимн. Р. С.

СПОРТ

Спортовий рух у Перемишлі.

З наших міст поза Львовом найрухливіший під спортовим оглядом є Перемишль, який має і найповажніше число змагунів. У. С. К. „Беркут“, що збирається вже святкувати 10-ліття, плекає між своїми членами різні роди спорту і тішиться заслуженою популярністю в Перемишлі. Крім копаного мяча є ще при Беркуті такі секції: легко-атлетична, важко-атлетична, дещетарська, водна, ситківкова, кошківкова і музична. Тому, що Беркут не зголосив своїх копунів до ЛЗОПН, секція копаного мяча не вслі ніяк розвинулася, бо її члени не мають поля до ділання. Зате інші секції працюють з меншим або більшим успіхом. — В неділю 26. ч. м. уладив Беркут біг навпростець на віддалі 3.200 м. Стартувало 13 змагунів, членів Беркута, Лугу і Сокола. Перший прибіг до мети Медвідь (Беркут) в часі 11:37.1, 2) Коломиєць (Б.) 30 м. за першим, 3) Світа (Б.) 40 м. за дру-

гим, 4) Курдяк (Луг), 5) Козак (Луг), 6) Сеньківський (Б.). — Дня 2. травня ц. р. Беркут улаштує руханковий виступ в салі Робіт. Дому з багатогою програмою. Треба сподіватися, що українське громадянство явиться на цьому вечорі масово і тим підтримає матеріально симпатичних змагунів та заохотить їх до дальшої пильної праці. — В дні 10. травня відбудеться посвячення лодок Беркута на Сяні, після чого будуть перегони лодками на віддалі 8 км. Водний спорт в Перемишлі має всі дані до гарного розвитку. — При кінці травня має відбутися заходом Беркута „День Українського Спортівця“ в Перемишлі, в програму якого увійдуть легко-атлетичні змагання муштин та жінок, а також змагання в кошківці й відбиванні між перемишськими клубами.

Другим спортовим товариством, яке, хоч мо-лоде, здобуває собі чимраз більше симпатій у перемишської публіки, є У. С. К. „Сян“. Дру-жина копаного мяча Сяну грає нині в Ц-клясі перемишської підокруги, бо за пізно приступила до ЛЗОПН, та проте вона рішуче сильніша від неюдної Б-клясової дружини і повинна би гра-ти в Б-клясі. Може цей рік буде для Сяну ша-сливіший і він дасть собі раду з усіми против-никами у своїй підокрузі, чого йому слід з у-сього серця побажати. Дотеперішні (найнові-ші) висліди мячевих змагань дружини Сяну на

зеленій мураві такі: 12. IV. Сян-Польонія II. 6:2 (1:1), товариські змагання; 19. IV. Сян-Чувай 1:1 (1:1), товариські змагання; 25. IV. Сян-Ю-тшенка 12:0 (5:0), перші змагання за мистецтво Ц-кляси. Ці висліди проречисто говорять про те, що амбітна дружина Сяну заслуговувалаб на ширшу підтримку українського громадянства. Грачі Сяну не повинні нічим хвилювати та про-минаючим зражуватися і поборовши вже неод-ну перепону на своєму шляху, йти далі по-слідовно й невпинно до своєї мети. С.

† ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

Ярослава Кліш, родом з Банилова, Букови-на, службовичка видавничої кооперативи „Чер-вона Калина“, померла дня 28. квітня ц. р. по короткій, важкій недугі в 23-ім році життя. По-хорони відбудуться в четвер 30. квітня ц. р. в год. 3. попол. з каплиці анатомії при вул. Пе-карській на Янівський цвинтар. В. І. П.

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз“ платив кооперативам дня 29. квітня 1931 року: масло експортне і десерове пріма — 302, за кильо; літра молока 32—34 сот.; літра сметани 1:30 вод., копа вець 5:00—5:10 вод. Тенденція цін на масло знижкова.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Миський Театр:
Четвер 30. квітня, година 7:30 веч.
„Вікторія і її гузар“.
П'ятниця 1. травня, година 7:30 веч.
„Вікторія і її гузар“.

Театр Річнородностей (в Нар. Домі):
Четвер 30. квітня, година 7:30 веч.
„Як стати багатим і щасливим“.
П'ятниця 1. травня, година 7:30 веч.
„Як стати багатим і щасливим“.

Малий Миський Театр:
Четвер 30. квітня, година 7:30 веч.
„Брехія“.
П'ятниця 1. травня, година 7:30 веч.
„Брехія“.

Кіна.

АПОЛЬО: Звукова фільма „Жінка, що сміється“ (Батішка).

КАСІНО: Веселий звуковий тиждень Метро-Голдвін Маєр.

КОЛЬОСЕН: „Тайна лімузини“ (Гарі Піз).

ЛЕВ: Звукова фільма „Мароко“.

МАРУСЕНЬКА: Звукова фільма „По-страх сальоні“.

ОЯЗЯ: Звукова фільма: „В путях бре-хії“ (Еміль Янінгс).

ПАЛЯС: Звукова фільма: „Злодій.. ко-гання“.

ПАМ: Звукова фільма: „Поручник Арман“ (Рам Новаро).

ПАСАЖ: „На Захід“ (Джек Голт).

„На провесні“ (Жеромського).

ПРОМІНЬ: „Сурми кохання“.

ФАТМОРИНА: „Локомотива ч. 2393“ (Льон Чаней).

ХИМЕРА: Звуковий додаток „Фігурки з саської порцеляни“ та комедія німії едипії „Подружка на заість“ (Бастер Кітон).

СТИЛЕВ: „Один юнак“ (Рене Адоре).

УПІХА: „Ночі безсонні, ночі шалені“ (Ів. Петрович, Лілль Даговер).

„Життя починається завтра“ (Бенкрофт).

Програма радіо.

Четвер 30. квітня 1931.

Варшава (1411,5) 17:45 Концерт со-лістів. Букарешт (394,2) 17:15 Румунська музика. Берлін (419) 16:30 Біодіне-ліст Гінтер. Стокгольм (435,4) 20:20 Хор і рецитатії. Рим (441,2) 12:45 Радіо-хітлет. Гельсінгфорс (453,2) 17:00 Ра-діооркестра. Прага (486,2) 19:25 Мавдо-ліна і гітара. Відень (516,4) 12:00 Кон-церт. Будапешт (550,5) 9:15 Оркестра. Харків (937,5) 15:00 Концерт Парни (1724,1) 21:45 Музика.

П'ятниця 1. травня 1931.

Варшава (1411,5) 17:45 Югославян-ська акадія. Лондон (356,3) 10:30 Біодінеліст Кеннеді. Берлін (419) 16:05 Канада Драматана. Стокгольм (435,4) 19:20 Концерт. Рим (441,2) 12:45 Музика. Гельсінгфорс (453,2) 17:25 Акордіон. Прага (486,2) 11:00 Творні Дворжана. Відень (516,4) 10:05 Дітоті хорі. Буда-пешт (550,5) 12:05 Циганська оркестра. Харків (937,5): Від 9 години першо-травнева програма.

Львівське радіо.

Четвер 30. квітня 1931.

12:35 Концерт варшавської філармонії. 17:45 Концерт: народні пісні і флет. 20:30 Легка музика з Варшави. 22:15 Концерт з Катини. 23:19 Танкова музика з „Ві-стою“ у Львові.

П'ятниця 1. травня 1931.

13:10 Трансмисія з Варшави 16:15 Тран-смісія з Кракова. 17:45 Трансмисія з Катини. 20:00 Трансмисія з Варшави. 20:15 Симфонічний концерт філармонії з Варшави.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Подяка. Отримуючи до милого обов'язку аложити ширшу подяку Всім Вп. Паням і комітету допомоги політичним в'язням а в першу чергу Вп. Пані Тра-чоній за ширшу підмогу й опіку, яку зня-вили мені в часі мого перебування в Бригадах від 2. VIII. 1930. до 29. IV. 1931. — Рівночасно заявляю, що з кому-ністами не мав я нічого спільного і не буду мати. — Роман Пелех.

Мистецький Гурток Товариства сту-дентів львівської політехніки „Основа“ повідомляє про уладження першої ви-ставки шкільних і приватних праць своїх членів, яка потріває від 3-го до 10-го травня 1931 р. відкрито, щодня від год. 10. рано до 6. вечір, а в неділю від год. 10. рано до 7. вечір. Виставка відбудеться в Авлі Академічного Дому, вул. Супін-ського ч. 21. — Вступ за добровільними датками.

На Рідну Школу зложили ВП. Марія Зельська в Галинах 25 зол., о. Ізидор Зельський в Милатині Старім 20 зол. замість вінка на домовину Сестри бл. п. Михайлини Соллогуб; Олена Горалеві-чева, Стрий 10 зол. замість вінка на до-мовину бл. п. Степана Охримовича; А. Воскресова, Софія 5 зол. замість свято-чних бажань. — ВП Жертводавцям скла-дає ширшу подяку Головна Управа.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

„ДОМАШНЄ ОГНІЩЕ“ ч. 2, вже в розпродажі. 1931 1—3

Ф УТРО жіноче печеніки в доброму стані за 450 зол. на продаж, рино-часно пригадується, що всілякі весняні роботи етоді, боа, кравати виконую со-лідно українська робітня футер Юліана Глушевського Львів, Коперника 16. II. п.

Д ІМ мурований в Кривчицях зараз за Личаківським парком, в обсягу Львова з огородем на продаж. Відомість Львів, Пекарська 49. I. пов. 1943 1-3

СТРИЛЕЦЬКІ ПІСНІ на фортеп'яні зі словами Ярославенка, повний аль-бом по 10 золотих продають книгарні. 1911 2—5

ГОДИННИКИ тільки найкращих фл-брі, прецизійні, продає за готівку і на рати від десятиків літ в найбільшій стороні звана фірма Іван Зельтен-райх, Львів, пл. Марійська ч. 5. 1938

СОНЯШНА, з окремим входом кімната а до ванайну. — Близька відомість в Алм. „Діла“. 1922 3—3

Оголошуйтеся в одиницім укр. щоденнику „ДІЛО“!

КУПЛЮ має господарство під Льво-вом або Перемишлем в околиці су-хій, лісостій 1—3 моргів доброї ріллі з хатою, 4—6 кімнати у доброму стані з господарськими будинками і городом, найрадше все в однім кусні (хутір, може бути й більший) під лісом або й в лісі. — Зголошення з описом і ціною присилати: Mikolaj Lewyckij w Rudce, poczta Kadiów, powiat Tarnów. 1936 1—3

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Д-р Володимир Коцюба

б. лікар кліні. у Празі — Познані, заг. шпит. у Дрогобичі і б. сек. заг. шпит. 1903 в Долині 2—3

ординує в ДОЛИНІ

(в домі Вп. Зборовського, біля церкви).

Загальні Збори

Товариства Опіки над Українськими Емігрантами у Львові, відбудуться дня 19. травня 1931 р. в год. 6. пополудні в домі Т-ва „ЗЕМЛЯ“ у Львові, Ринок 43/1 з таким порядком нарад:

1. Відчитання протоколу з попередніх Загальних Зборів.
2. Звіт діяльності Виділу за минулий рік.
3. Звіт касовий і контрольної комісії.
4. Абсолюторія для уступаючого Ви-ділу.
5. Вибір нових членів Виділу.
6. Внески й запити.

У Львові, дня 28. квітня 1931 р.

М. Заячківський Д-р В. Константинович Президент. Секретар.

Присилайте передплату!

Ширіть наш часопис!

ВЖЕ НАДІЙШОВ ВЕЛИКИЙ ТРАНСПОРТ найрічнородніших бла-ватних мішаних товарів

оказійно закуплених. Їх нормальні ціни виносили від зол. 2— до 3—. Тепер 1 зол. продається їх 1 метр лише за

ПОЗІР! Магазин багато заосмотр. у наймод-ніші новості сезону.

Г. ГАНДЕЛЬМАН, ЛЬВІВ, ЛЕГІОНІВ 27, 1908 Тел. 19—49. 3—3

Муштини! Нові сили

дає однією революційний опатентований у багато культурних краях апарат „Ч. III“

Наукову брошуру незвичайно інтересну, що має дисертації і опії багато поважних поваг лікарської науки писано дискретно і безплатно.

Адресувати: „INVENTUS“ Торговельне Бюро — Львів, Ягайлонська 20. сир. почт. 70.